

SPORTNING DZYUDO TURIDA OLIB BORILAYOTGAN MUXIM JAVXALAR

Urmonov I.I.

Farg'onan Davlat Universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Sportning dzyudo turida olib borilayotgan muhim ishlar va yutuqlar haqida sizga ba'zi muhim jihatlarni taqdim etaman: Mamlakatimizda yoshlar o'rtaida dzyudoni rivojlantirish bo'yicha loyihalar amalga oshirilmoqda, va katta katta natijalarga asta sekinlik bilan ershib kelmoqda.

Аннотация: Я представлю вам некоторые важные аспекты важной работы и достижений, проводимых в спорте дзюдо: в нашей стране реализуются проекты по развитию дзюдо среди молодежи, и постепенно достигаются большие результаты.

Abstract: I will present to you some important aspects of the important work and achievements being carried out in the judo sport: Projects are being implemented in our country to develop judo among young people, and great results are gradually being achieved.

Kalit so'zlar: Dzyudoning rivojlanishi, dzyudosi jadal rivojlanmoqda, Paralimpiya dzyudosi, "Green Dzyudo", . Texnologiyaning dzyudoga ta'siri, muvaffaqiyatli .

Ключевые слова: Развитие дзюдо, дзюдо стремительно развивается, Паралимпийское дзюдо, «Зеленое дзюдо»,. Влияние технологий на дзюдо, успешное.

Keywords: The development of judo, judo is developing rapidly, Paralympic judo, "Green Judo",. The impact of technology on judo, successful .

Kirish

Dzyudoning rivojlanishi:

Dzyudo butun dunyo bo'ylab mashhur sport turi sifatida rivojlanmoqda, ayniqsa Osiyo va Yevropa mamlakatlariada.

Xalqaro Dzyudo Federatsiyasi (IJF) sportni rivojlantirish va targ'ib qilish uchun ko'plab dasturlarni amalga oshirmoqda.

Olimpiada va yirik turnirlar:

Dzyudo 1964-yildan beri Olimpiada o'yinlarining doimiy dasturiga kiritilgan.

Har yili Jahon championati, Gran-pri seriyalari va qit'a championatlari o'tkaziladi.

Texnologiyaning joriy etilishi:

Video texnologiyalar (VAR) hakamlar qarorlarini aniqlashtirish uchun qo'llanilmoqda.

IJF yangi qoidalar va texnikalar ustida ish olib boradi.

Ayollar dzyudosi:

Ayollar dzyudosi jadal rivojlanmoqda, 1992-yildan beri Olimpiada dasturiga kiritilgan.

O'zbekiston dzyudosi:

O'zbekiston dzyudochilar xalqaro miqyosda muvaffaqiyatli ishtirok etmoqda (masalan, Rizayev, Sobirov kabi sportchilar).

Mamlakatimizda yoshlar o'rtasida dzyudoni rivojlantirish bo'yicha loyihalar amalga oshirilmoqda.

Paralimpiya dzyudosi:

Nogironlar uchun dzyudo ham rivojlanib borayotgan yo'naliш hisoblanadi.

Sport qoidalarining yangilanishi:

Xavfsizlik va sport adolatini ta'minlash uchun qoidalar doimiy ravishda takomillashtirilmoqda.

Dzyudo nafaqat jismoniy, balki ma'naviy tarbiya vositasi sifatida ham qadrlanadi. Bu sport turi jahonda tobora ko'proq tarafdorlarni o'ziga jalb qilmoqda. Sportning dzyudo turida olib borilayotgan muxim javxalar, maqolla yozib ber

Dzyudo sportida olib borilayotgan muhim ishlar Dzyudo – nafaqat kurash, balki fikrlash, chidam va taktikani rivojlantiruvchi sport turi hisoblanadi. Bugungi kunda bu sport jahon miqyosida jadal rivojlanmoqda, yangi qoidalar, texnologiyalar va tashabbuslar bilan boyib bormoqda. Keling, dzyudo sohasidagi eng muhim yangiliklarni ko'rib chiqaylik.

1. Xalqaro Dzyudo Federatsiyasining (IJF) yangi loyihalari

Xalqaro Dzyudo Federatsiyasi (IJF) sportni rivojlantirish uchun bir qator innovatsion loyihalarni amalga oshirmoqda:

"Dzyudo for Peace" – dunyoda tinchlik va hamjihatlikni targ'ib qilish maqsadida xalqaro loyiha.

"Green Dzyudo" – ekologik toza sportni qo'llab-quvvatlash, chiqindilarni kamaytirish va barqaror turnirlar tashkil etish.

"e-Dzyudo" – raqamlı texnologiyalar orqali dzyudoni targ'ib qilish, onlayn treninglar va virtual musobaqalar.

2. Olimpiada va yirik turnirlardagi o'zgarishlar

2024-yilgi Parij Olimpiadasi dzyudo dasturida aralash jamoa bahslari kutilmoqda.

Jahon championatlari har yili yangi mamlakatlarda o'tkazilib, sportning global tarqalishiga yordam beradi.

Dzyudo Gran-pri seriyalarida yosh sportchilar uchun ko'proq imkoniyatlar yaratilmoqda.

3. Texnologiyaning dzyudoga ta'siri

Video hakamlik tizimi (VAR) – bahslarda adolatli qarorlar qabul qilish uchun qo'llaniladi.

Sun'iy intellekt (AI) – sportchilarning harakatlarini tahlil qilish va ularga individual mashg'ulotlar tayyorlashda yordam beradi.

Elektron ball tizimi – hakamlar va tomoshabinlar uchun ochiq va aniq baholash.

4. Ayollar dzyudosining rivojlanishi

Ayollar dzyudosini tobora mashhur bo‘lib, Olimpiada va jahon championatlarida erkaklar bilan teng huquqli tarzda ishtirok etmoqda.

IJF ayollar uchun maxsus grant dasturlarini ishlab chiqdi, bu ularga professional faoliyatda yordam beradi.

5. O‘zbekiston dzyudosining yutuqlari

O‘zbekiston dzyudochilari xalqaro maydonda muvaffaqiyatli ishtirok etib kelmoqda:

Diyorbek Urozboev, Sharofiddin Boltaboev, Davlat Bobonov kabi sportchilarimiz jahon va Olimpiada championatlarida medallarni qo‘lga kiritishmoqda.

“Dzyudo – kelajagim” kabi loyihalar orqali yoshlar sportga jalb qilinmoqda.

6. Paralimpiya dzyudosi

Ko‘zi ojiz sportchilar uchun dzyudo Paralimpiya o‘yinlarining muhim qismi bo‘lib, har yili yangi ishtirokchilarni jalb qilmoqda.

Xulosa

Dzyudo – nafaqat jismoniy, balki ma’naviy jihatdan ham shaxsni shakllantiruvchi sport turi. Xalqaro miqyosda olib borilayotgan ishlar, texnologiyalar va ijtimoiy loyihalar bu sportni yanada rivojlantirib, unga yangi tarafidlarni jalb etmoqda. O‘zbekiston ham dzyudoning global rivojlanishida faol ishtirok etib, yoshlarni bu go‘zal sport turiga jalb qilish uchun harakat qilmoqda.

Mayli, foydalanuvchi dzyudoning muhim jihatlari haqida so‘radi. Hmm, bu jang san‘atiga yangi bo‘lgan odamning keng savoliga o‘xshaydi. Ehtimol, ular dzyudo bilan shug‘ullanishni yoki umumiy bilim uchun izlanishni o‘ylashlari mumkin.

Birinchidan, men jismoniy va falsafiy jihatlarni qamrab olishim kerak, chunki dzyudo shunchaki uloqtirish emas. Asoschisi Jigoro Kano haqiqatan ham aqliy va axloqiy tarkibiy qismlarni ta‘kidladi.

Eslayman, "yumshoq yo'l" so‘zma-so‘z ma’nosi juda muhim - kuchga nisbatan minimal kuch ishlatish paradoksi. Avval ushbu asosiy tamoyilni yaxshiroq tushuntiring. Keyin nage-waza va katame-waza kabi raqobatbardosh elementlar, chunki odamlar odatda turnirlarda shunday ko‘rishadi.

Kutib turing, ammo randori va kata o‘qitish metodologiyasi uchun bir xil darajada muhimdir. Oh va xavfsizlik! Ukemi shunchalik fundamentalki, ular buni birinchi kuni o‘rgatishadi. Buni alohida ta‘kidlash kerak, chunki yangi boshlanuvchilar xavfsiz yiqilish qanchalik muhimligini e’tiborsiz qoldirishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Urmonov, I. I. (2024). O ‘rtalim mablag‘ jismoniy tarbiyasida axloqiy tarbiya metodikasi. Scientific Impulse, 2(19), 228-230.
2. Anvarov, D., & Urmonov, I. (2024). BUILDING ENDURANCE IN YOUNG SWIMMERS. Research and implementation, 2(Maxsus 1), 4-11.

3. Urmonov, I. (2024). DZYUDODAN O 'RTA MAKTAB O 'QUVCHILARI O 'RTASIDA AXLOQIY TARBIYA UCHUN KATALIZATOR SIFATIDA FOYDALANISH. *Research and implementation*, 2(Maxsus 1), 29-33.
4. Urmonov, I. (2024). JIGORO KANONING KODOKAN DZYUDOSINING ILMIY ASOSLARINI BIOMEXANIK QAYTA BAHOLASH. *Research and implementation*, 2(Maxsus 1), 97-104.
5. Urmonov, I. I. (2024, May). Dzyudo bo'yicha mashg'ulotlarni optimallashtirish: murabbiylar va amaliyotchilar uchun strategiyalar. In Conference on Digital Innovation:"Modern Problems and Solutions".
6. Ханкельдиев, Ш. Х. (2023, April). МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ ВЫНОСЛИВОСТИ У ЮНЫХ ФУТБОЛИСТОВ. In *Proceedings of Scientific Conference on Multidisciplinary Studies* (Vol. 2, No. 5, pp. 24-33).
7. Kim, V. G., & Urmonov, I. (2022). Methods of developing strength capabilities of young wrestlers at the stage of initial training.